

# Textil- és ruhaipari szakképzési fórum

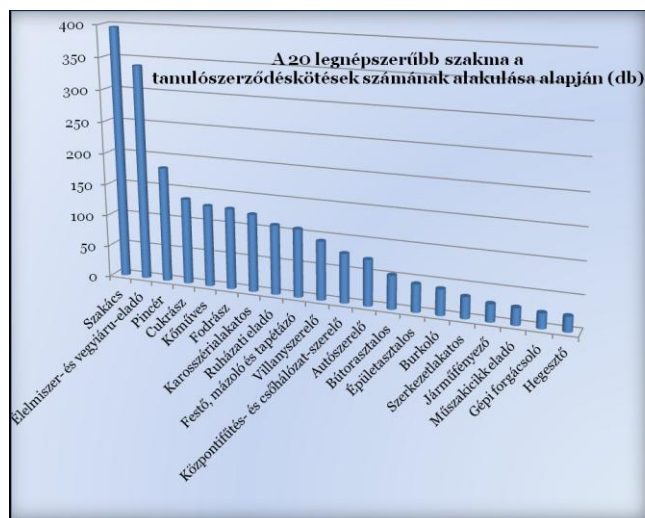
Lakatosné Győri Katalin

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE) és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) Textil- és Ruhaipari Szakmai Osztálya 2012. december 12-én szakképzési fórumot rendezett az ágazati szakképzési és felnőttképzési rendszer változásairól és a vállalkozásokat érintő hatásairól. A BKIK székhelyén tartott rendezvényen mintegy 50 fő vett részt az ország minden részéből, köszönhetően annak is, hogy a fórum előadói a szakmai területek kompetens szakértői voltak.

Dr. Medgyessy Ildikó, a Textil- és Ruhaipari Szakmai Osztály elnöke, mint moderátor a legfontosabb és legégetőbb kérdésnek tartotta a szakmai utánpótlás helyzetét az egész könnyűiparban. Véleménye és tapasztalata szerint a szakképzés gyakorlatorientált fejlesztése nélkül nem képzelhető el a szakmai vállalkozások hosszabbtávú fennmaradása.

## A tanulószereződéses gyakorlatorientált képzés feltételei, tapasztalatai

Az előadások sorát Elek Csaba képzési igazgató (BKIK) nyitotta meg, aki a vállalkozások gyakorlati képzőhelyé válásának követelményeiről és feltételeiről tartott tájékoztatót és összefoglalta a kamara eddigi tapasztalatait a gyakorlatorientált szakképzés eddigi tapasztalatairól. Az előadó bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a kamara felfogása szerint a szakképzés nem csak oktatáspolitikai – tanügyi kérdés, hanem foglalkoztatáspolitikai, gazdaságpolitikai és társadalompolitikai feladat is. A munkaalapú társadalom megteremtése stratégiai cél, és ehhez segít hozzá a kormányprogram, amely a duális szakképzést támogatja. A jogszabályi keretet a 1214/2010. (X.12.) kormányhatározat és a Kormány és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara között megkötött együttműködési megállapodás biztosítja. Az új, duális képzés alapja a vállalkozás és a képző intézmény között megkötendő együttműködési megállapodás, valamint a vállalkozás és a tanuló kötött megkötött tanulószereződés. Tanulószereződés csak olyan nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulóval köthető, aki a gazdasági kamara által szervezett szintvizsgát teljesítette Miért jó a tanulószereződés a tanulóknak? A tanuló minden hónapban havi juttatást kap, a társadalombiztosítási jogszabály alapján biztosítottá válik, a tanulószereződés időtartama a tanuló szolgálati idejébe beleszámít. Összességében jobbak lesznek a munkavállalási, elhelyezkedési lehetőségei. Miért jó a gazdálkodóknak (oktatóknak)? Mert a szakember utánpótlást olyan szakemberekkel oldhatja meg, akiket 1-2 évig előtte maga a vállalkozó tanított be és megismerhette a tanuló képességeit. A tanulószereződéses kapcsolatban koncepcióváltozás érvényesül, nem a tanuló „tartásáért” fizet az állam, hanem hozzájárul a gyakorlati képzés költségeihez. Valós üzemi körülmények között jövedelemtermelő tevékenység folyik a tanulók gyakorlati foglalkoztatása során, és a gyakorlati óraszámok növelése a vállalati gyakorlati képzés szerepének növelését is



1. ábra

Az 1. ábra a 20 legnépszerűbb szakma tanulószereződés kötéseiinek számát mutatja. Látható, hogy a textil- és ruhaiparban még nem jellemző a tanulószereződéses kapcsolat.

Az előadó szolt még a kamara főbb hatósági feladatairól is az új felnőttképzési törvény alapján. Az új szabályozás a felnőttképzési szakterületen felnőttképzési szakértő vagy felnőttképzési programszakértő igénybevitelét írja elő. Szakértőként kizárólag a hatóság vagy a kamara engedélyével rendelkező személy vehető igénybe. A szakértői tevékenység folytatásához szükséges engedélyt az erre irányuló kérelem benyújtása alapján engedélyezi a kamara. Új továbbá az is, hogy a felnőttképzési programkövetelmények elektronikus nyilvántartását a kamara vezeti. Öttagú szakmai bizottság vizsgálja a felnőttképzési programok tartalmi elemeit a nyilvántartásba vételt megelőzően. A felnőttképzési intézményeknél a tevékenység folytatására vonatkozó jogszabályi előírások betartását is ellenőrzi a kamara a helyszíni ellenőrzés során felnőttképzési programszakértő bevonásával

## Az intézményrendszer és az OKJ változásai

Modláné Görgényi Ildikó főigazgató helyettes a Nemzeti Munkaügyi Hivatal kibővült szak- és felnőttképzési feladatairól, koordinációs szerepéről tartott tájékoztatót, és néhány információt adott a még el nem fogadott felnőttképzési törvény változásainak irányairól.

Kakusziné Körtvélyesi Anikó, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara fejlesztő koordinátora előadásában bemutatta a textil-, textilruházati- és textiltisztító ipari szakképesítések változását a 150/2012. (VII. 6.) kormányrendelet szerint érvényes OKJ-ban. Az előadó részletesen ismertette az OKJ legutóbbi módosításának folyamatát, a szakértők munkáját, majd a mellékelt összefoglaló táblázatban bemutatta a módosítás után érvényes textil- és ruhaipari szakképesítések legújabb rendszerét (2. ábra).

## OKJ (textil, ruha)

Szakképzés azonosító száma			Szakképzések megnevezése			Szakmacsoport	Ágazati besorolás	Iskolarendszerű képzési idő	Iskolarendszeren kívüli képzési idő	A képzés munkarendje
Szint	Tanulmányi terület	Sorszám	Alap-szakképzés megnevezése	Részsza képzés megnevezése	Szakképzés-ráépülés megnevezése					
32	542	01	Textilanyaggyártó			10	XVII	-	960-1440 óra	TK
31	542	04		Fonó		10	XVII	-	320-480 óra	TK
31	542	06		Kötő		10	XVII	-	640-960 óra	TK
31	542	07		Nemszőtt-termék gyártó		10	XVII	-	320-480 óra	TK
31	542	08		Szövő		10	XVII	-	480-720 óra	TK
54	542	01	Bőrfeldolgozó-ipari technikus			10	XVII	2 év	960-1440 óra	N, E, TK
54	542	02	Ruhaipari technikus			10	XVII	2 év	960-1440 óra	N, E, TK
54	542	03	Textilipari technikus			10	XVII	2 év	960-1440 óra	N, E, TK
34	542	03	Fehérmű-készítő és kötöttáru összeállító			10	XVII	3 év	960-1440 óra	N, E, TK
34	542	04	Férfiszabó			10	XVII	3 év	960-1440 óra	N, E, TK
21	542	01		Lakástextil-készítő		10	XVII	-	160-240 óra	TK
21	542	02		Textiltermék-összeállító		10	XVII	-	200-300 óra	TK
35	542	01			Munkaruha- és védőruha-készítő	10	XVII		320-480 óra	TK
34	542	06	Női szabó			10	XVII	3 év	960-1440 óra	N, E, TK
32	542	02	Textiltisztító és textilszínező			10	XVII	-	640-960 óra	TK

2. ábra

## Készségek, kompetenciák és foglalkozások elnevezéseinek egységesítése Európában

Dr. Kokasné dr. Palicska Livia az Óbudai Egyetem Terméktervező Intézet igazgatóhelyettese ezúttal a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) által megbízott szakértőként egy uniós projekt célkitűzéseit és az eddigi eredményeit ismertette. Az Európai Bizottság *Európai készségek, kompetenciák és foglalkozások* (European Skills, Competences and Occupations, rövidítve: ESCO) néven egy többnyelvű szótár összeállítását határozta el, amelynek célja az állásüresedésekkel kapcsolatos információk minőségének és áttekinthetőségének javítása, segítve ezzel az álláskeresőket tájékozódásuk megújításában. Ehhez egyebek között az is szükséges, hogy az európai munkaerőpiacon a képzettségek, készségek és foglalkozások megnevezését minden nyelven egységesen értelmezzék. A projekt célkitűzéseitől a Magyar Textiltechnika online 2012. évi 5-6. számában bővebb cikk is megjelent.

### Tapasztalatok megosztása

Benczik Judit, a Modell Divat Iskola tanára előadásában kifejtette véleményét azokról a tényezőkről, amelyek a jelenlegi iskolarendszerű ruhaipari szakképzésben a gyakorlatorientált és az ipar által igényelt gyakor-

lati tudás megszerzését megnehezítik mind a tanárok, mind a tanulók számára. Néhány példával érzékeltette hogy a szakmai vizsgakövetelmények jelentősen eltérnek az ipari vállalkozások pályakezdőkkel szemben támasztott igényeitől.

Fontosnak és szükségesnek tartja a folyamatos szakmai párbeszédet és tapasztalatcserét a képzőintézmények oktatói, tanárai és a vállalkozások között, annak érdekében, hogy az érintettek jobban megismerjék, hogy mire készít fel az iskola, mit várhat, illetve mit nem várhat el a vállalkozás a pályakezdő fiataloktól.

Óvári Andrea a Beriv Ruhaipari Zrt. öltözképző művésze, a Magyar Formatervezési Tanács 2012. évi bíráló bizottságának tagja, képekkel gazdagított előadást tartott a sikeres dizájn pályázatokról és gyakorlati tanácsokat adott a pályázni szándékozó tervezőknek, kreatív csoportoknak.

\* \* \*

A TMTE és a BKIK Textil- és Ruhaipari Szakmai Osztálya 2013-ban is tervezi a könnyűipari ágazatok szakképzési és felnőttképzési kérdéseivel foglalkozó fórum megrendezését aktuális témákkal.